

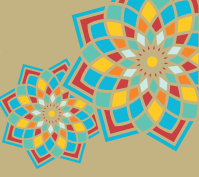
DİN ÖĞRETİMİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

6. SINIF

AÇIK UÇLU ÇALIŞMA SORULARI

1.
ÜNİTE

SORULAR

1. Mehmet Bey, öğrencileriyle çıktığı bir gezide Malatya'nın tarihî konaklarından birinde mola vermiştir. Konakta asılı olan hat levhadaki "Risalet" kavramı üzerine öğrencilerle bir sohbet başlar. Bir öğrenci, "Öğretmenim, neden sadece aklı-mızla doğru yolu bulamıyoruz da peygamberlere ihtiyaç duyuyoruz?" diye sorar.

Mehmet Bey, duvarda asılı olan neyi göstererek şöyle cevap verir: "Bakın çocuklar, neyzenin nefesi olmadan bu kamış sadece bir çubuktur. Ancak o nefesle musikiye dönüşür. İnsanlık da tıpkı bu kamış gibidir; onu yaratılış amacına uygun bir musikiye dönüştürecek olanlar, Yaratıcı'nın mesajını insanlara taşıyan Allah'ın (cc) elçileridir."

Metindeki benzetmeden hareketle, vahyin anlaşılması sürecinde peygamberlerin rolünü açıklayınız.

.....

.....

.....

2. Elif ve arkadaşları, daha önce gitmedikleri, içinde derin vadilerin ve karmaşık yolların bulunduğu bir doğa gezisine katılırlar. Gezi öncesinde güvenli yolları gösteren ve varış noktasına ulaşmak için izlenmesi gereken yolları açıklayan bir kılavuz kitapçık hazırlanır ve bu gruptan sorumlu rehberle ulaştırılır. Rehber; öğrencilerin güvenini kazanmış, zeki ve deneyimli biridir. Rehberin daha önceki gezilerde verdiği bilgilerin tamamen doğru olduğu ve kimseyi yanıltmadığı bilinmektedir; bu nedenle öğrenciler ona gönülden güvenir. Rehber, kitapçıktaki bilgileri hiç değiştirmeden öğrencilere aktarır ve yol boyunca onlara eşlik ederek nasıl ilerlemeleri gerektiğini uygulamalı olarak gösterir.

a) Metindeki benzetmelerin ilahi kitap ve peygamber kavramlarıyla ilişkisini açıklayınız.

.....

.....

.....

b) Metindeki rehberin davranışlarını, peygamberlerin Sıdk, Tebliğ ve Fetanet özellikleriyle ilişkilendirerek açıklayınız.

.....

.....

.....

3. Aşağıda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersiyle ilgili bazı kavramlar karışık olarak verilmiştir.

Sıdk	Cüz	Nübüvvet	Fetamet
Minber	İsmet	Tebliğ	Teyemmüm
Resul	Samed	Vahiy	Mucize

a) Yukarıda verilen kavramlardan peygamber inancıyla ilgili olanları seçerek yazınız.

.....

.....

.....

b) Aşağıda peygamberlerin bazı özelliklerine ait açıklamalar verilmiştir. Her açıklamaya karşılık gelen kavramı belirleyerek ilgili boşluğa yazınız.

- Peygamberlerin üstün bir akla, keskin bir zekâyâ ve yüksek anlama yeteneğine sahip olmaları: (.....)
- Peygamberlerin yalandan uzak durmaları, her zaman doğru sözlü ve dürüst olmaları: (.....)
- Peygamberlerin Allah (cc) tarafından her türlü gizli ve açık günahattan korunmuş olmaları: (.....)

c) “Allah’a itaat edin, Resul’e de itaat edin ve (kötülüklerden) sakının. Eğer (itaatten) yüz çevirseniz bilin ki Resul’ümüzün vazifesi apaçık duyurmak ve bildirmektir.” (Maide suresi 92. ayet)

Bu ayette peygamberlerin hangi görevi vurgulanmaktadır? Yukarıdaki kavramlardan ilgili olanı belirleyerek anlamını kısaca yazınız.

.....

.....

.....

4. Peygamberlere iman konusuyla ilgili aşağıdaki soru-cevap tablosunu inceleyiniz. Verilen örnekten hareketle boş bırakılan yerlere uygun sorular yazınız.

Soru	Cevap
Kur’an-ı Kerim’de adı geçen peygamber sayısı kaçtır?	25
	Hiz. Âdem – Hiz. Muhammed (sav)
	Lokman, Üzeyir, Zülkarneyn
	Sıdk, emanet, fetamet, tebliğ, ismet
	Hiz. İbrahim’i ateşin yakmaması, Hiz. Salih’in kayadan bir deve çıkarması

5. Can, “Peygamberlerin Gönderiliş Amaçları” konusunda bir araştırma görevi almıştır. Kütüphanedeki kaynaklardan yararlanarak ulaştığı bilgileri araştırma dosyasına kaydeder ve incelemesi için öğretmenine teslim eder. Can’ın araştırma dosyasındaki notlar şu şekildedir:

1. Yüce Allah, ilk insan Hz. Âdem’den son peygamber Hz. Muhammed’e (sav) kadar insanlara doğru yolu göstermek için rehberler göndermiştir.
2. Peygamberler meleklerden değil, insanlar arasından seçilmiştir. Çünkü insanın duygu, ihtiyaç ve zayıflıklarını en iyi yine bir insan anlayabilir.
3. Peygamberler sadece vahyi iletmekle kalmamış; ibadetleri, ahlaki ve adaletli yaşamı bizzat uygulayarak insanlara model olmuşlardır.
4. Peygamberler insanlardan farklı özelliklere sahip oldukları için gelecekte ne olacağını ve gizli olan şeyleri bilirler.
5. Peygamberler, insanlara Allah’ın (cc) emir ve yasaklarını açıklamış; onları kötülüklerden uzaklaştırmaya çalışmışlardır.

a) Can’ın araştırma dosyasında İslam’ın peygamber anlayışına uygun olmayan bilgiyi belirleyerek neden doğru olmadığını açıklayınız.

b) Can’ın notlarından hareketle peygamberlere neden ihtiyaç duyulduğunu gerekçeleriyle açıklayınız.

6. Vahyin insan hayatına etkileriyle ilgili aşağıdaki ifadeler verilmiştir:

- I. Vahiy, insanlara Allah'ın (cc) isimlerini ve özelliklerini, O'nun eşi ve benzeri olmadığını öğretir.
- II. Vahiy, insanların Yaratıcı'sına nasıl kulluk edeceklerini ve O'na olan sevgi ve bağlılıklarını nasıl göstereceklerini öğretir.
- III. Vahiy; kibir, yalan ve iftira gibi davranışların kötü olduğunu bildirirken insanları merhametli ve affedici olmaya yönlendirir.
- IV. Vahiy; ticarete hile yapmama, adaleti gözetme ve yetim hakkını koruma gibi konularda insanlara yol gösterir.

a) Yukarıdaki numaralanmış ifadelerin her birinin İslam'ın hangi ana konusuyla ilgili olduğunu belirleyerek yazınız.

- I.
- II.
- III.
- IV.

b) Yukarıdaki maddelerden hareketle, vahyin insan hayatındaki rehberliğini değerlendiriniz.

.....

.....

.....

7. Mustafa, okuduğu bir kitapta şu değerlendirmelerle karşılaşır:

“Bilim insanları hastalıklara tedaviler geliştirmiş, uzaya araç göndermiş ve yapay zekâ teknolojileri üretmiştir. Bununla birlikte bazı bilim insanları, insan aklının ve bilimsel yöntemlerin bazı konulara cevap vermekte sınırlı olduğunu ifade etmiştir. Hayatın anlamı, yaratılışın amacı, evrensel ahlaki ilkeler ve ölüm sonrası hayat bu konular arasında yer almaktadır. Ayrıca tarih boyunca insanlar farklı yönetim şekilleri geliştirmiş olsalar da adaletsizlik, savaş ve bencillik gibi sorunları tamamen ortadan kaldıramadıklarına dikkat çekmişlerdir.”

Mustafa, metinde karşılaştığı sorulara cevap bulmada vahyin nasıl bir rehberlik sunduğunu ve bu durum ile vahyin gönderiliş amacı arasında nasıl bir ilişki kurulabileceğini düşünmeye başlar.

a) Bu metinden hareketle vahyin insanlara rehberlik ederek hangi sorunlara çözüm sunabileceğini açıklayınız.

.....

.....

.....

b) Mustafa'nın düşüncelerinden hareketle insan aklı ile vahiy arasındaki ilişkiyi açıklayan kısa bir metin yazınız.

.....

.....

.....

8. Gece gökyüzünü izleyen Alperen, yıldızları ve ayı seyrederek derin bir düşünceye dalar. Kendi kendine şu soruları sormaya başlar: “Ben kimim? Bu evreni kim yarattı? Dünyaya neden gönderildim? Yaratıcım benden ne yapmamı istiyor? Ölümünden sonra ne olacak?” Alperen ne kadar düşünürse düşünsün sadece aklını kullanarak bu sorulara kesin bir cevap bulamayacağını kavrar. Aradığı cevapları Yüce Allah’ın gönderdiği ilahi mesajlardan öğrenebileceğini bilen Alperen şu ayeti hatırlar: “... Sana bu kitabı; her şey için bir açıklama, doğru yolu gösteren bir rehber, bir rahmet ve müslümanlar için bir müjde olarak indirdik.” (Nahl suresi 89. ayet)

a) Metne göre kesin bilgiye ulaşmada aklın yetersiz kaldığı konular nelerdir? Kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

b) Metinden hareketle, Allah’ın (cc) insanlara neden vahiy gönderdiğine ilişkin iki çıkarım yazınız.

.....

.....

.....

9. Aşağıdaki tabloda dört ilahi kitaba ait bazı özellikler verilmiştir. Özellikleri inceleyerek I, II, III ve IV ile gösterilen ilahi kitapların hangileri olduğunu yazınız.

Özellik	I.	II.	III.	IV.
İsrailoğullarına gönderilmiştir.		✓	✓	✓
Günümüze kadar değişikliğe uğramadan gelmiştir.	✓			
Dili İbranicedir.			✓	✓
İçerisinde ağırlıklı olarak dualar yer alır.				✓

I

.....

II

.....

III

.....

IV

.....

10. Selim, okullarında düzenlenecek olan “İlahi Kitaplar ve Peygamberler” sergisi için bir pano hazırlamaktadır. Pano da yer alan dört ayrı bölümde ilahi kitaplara dair şu açıklamalara yer verilmiştir:

A Bölümü

Aramice dilinde gönderilen, ilahi müjdeler içeren ve Zebur’dan sonra indirilen ilahi kitaptır.

B Bölümü

İbranice dilinde indirilen; içerisinde Yüce Allah’a yakarış içeren dua, öğüt ve hikmetli sözlerin yer aldığı kutsal kitaptır.

C Bölümü

İbranice olarak vahyedilen ve dört büyük kitabın ilki kabul edilen ilahi kitaptır.

D Bölümü

Arapça olarak vahyedilen, lafzı ve anlamı ilahi koruma altında bulunarak günümüze kadar hiç değişmeden ulaşan son ilahi kitaptır.

- a) Metinden hareketle A, B, C ve D bölümlerine gelmesi gereken ilahi kitapların ve gönderildikleri peygamberlerin adlarını yazınız.

	İlahi Kitap Adı	İndirilen Peygamber
A Bölümü		
B Bölümü		
C Bölümü		
D Bölümü		

- b) Tanıtılan ilahi kitapların kronolojik gönderiliş sırasını belirleyerek Kur’an-ı Kerim’in bu sıralamadaki yerini ve önemini açıklayınız.

.....

.....

.....

11. İlahi kitapların gönderilişinin anlatıldığı bir animasyon filminde, bir karakter farklı dönemleri karışık sırayla ziyaret etmektedir. Karakterin her durakta yaptığı anlatımlar şu şekildedir:

I. Durak:

“Mısır topraklarındayım. Kardeşi Hz. Harun ile birlikte zalim Firavun’a karşı tevhit mücadelesi veren bir peygamberin zamanındayım. Son ilahi kitapta ‘içinde bir hidayet, bir nur vardır’ şeklinde övülen ilahi kitabı inceliyorum.”

II. Durak:

“Mekke’deyim. Âlemlere rahmet olarak gönderilen son peygamberin zamanındayım. Vahiy kâtiplerinin yazıya geçirdiği, kıyamete kadar değişmeden korunacak olan kitabı inceliyorum.”

III. Durak:

“Filistin topraklarındayım. Mucizevi bir şekilde babasız dünyaya gelen Hz. Meryem’in oğlunun zamanındayım. Dili Aramice olarak kendisine indirilen kitabı okuyorum.”

IV. Durak:

“İsrailoğullarının arasındayım. Dağların ve kuşların emrine verildiği, demiri işleme sanatını bilen ve adaletle yöneticilik yapmış bir peygamberin zamanındayım. Onun, kendisine indirilen dualarla dolu kitabı çok güzel bir sesle okuduğunu öğreniyorum.”

a) Duraklarda anlatılan peygamberleri ve kendilerine gönderilen ilahi kitabı aşağıdaki tabloya yazınız.

Durak	Peygamber	İlahi Kitap
I.		
II.		
III.		
IV.		

b) Karakterin ziyaret ettiği durakları ilahi kitapların tarihsel gönderiliş sırasına göre yeniden sıralayınız.

.....

.....

.....

12. Aşağıdaki kutucuklarda yer alan kavram ve peygamber isimlerini inceleyiniz. Kutucuk numaralarını kullanarak verilen soruların yanıtlarını ilgili boşluklara yazınız.

1. Tevrat	2. Hz. Âdem	3. İncil	4. Hz. Davud
5. Hz. Şit	6. Zebur	7. Hz. İbrahim	8. Kur'an-ı Kerim
9. Hz. Musa	10. Hz. İdris	11. Hz. İsa	12. Hz. Muhammed (sav)

➤ İlahi kitapları tarihsel gönderiliş sırasına göre kutucuk numaralarını yazınız.

Kutucuk numaraları: → → →

➤ Hangi kutucuklarda kendilerine suhuf (sayfalar) verilen peygamberler yer almaktadır?

Kutucuk numarası:

➤ Kendisine en fazla sayfa suhuf verilen peygamber hangi kutucukta?

Kutucuk numarası:

➤ Kendisine en az sayfa suhuf verilen peygamberler hangi kutucuklarda yer almaktadır?

Kutucuk numaraları:

➤ Dört büyük ilahi kitabın vahyedildiği peygamberlerin bulunduğu kutucukların numaralarını yazınız.

Kutucuk numaraları:

13. Aşağıda Felak suresinin okunuşuna ait bölümler karışık olarak verilmiştir. Bu bölümleri surenin doğru okunuş sırasına göre yazınız.

ğâsikîn izâ vekab	hâsîdîn izâ hâsed	min şerri	birabbil felak	ve min şerri
ve min şerrin	kul eûzü	ve min şerri	neffâsâti fil uqad	mâ hâlak

Bismillâhirrahmânirrahîm

.....

.....

.....

14. Aşağıda Felak suresinin mealine ait ifadeler iki bölüme ayrılarak verilmiştir. Birinci bölümdeki ifadeleri, ikinci bölümdeki uygun ifadelerle eşleştiriniz.

1. Bölüm

2. Bölüm

De ki:

A.

1.

gelebilecek kötülüklerden,

Yarattığı şeylerden

B.

2.

gecenin şerrinden,

Karanlığı çöktüğü zaman

C.

3.

kıskanç kişinin şerrinden!

Düğümlere

Ç.

4.

Sabahın Rabb'ine sığınırım.

Kıskandığı vakit

D.

5.

üfürenlerin şerrinden,

15. Süreyya, okulda düzenlenen şiir yarışmasında birinci olur. Süreyya bu başarısına çok sevinir ancak bazı arkadaşlarının onu tebrik etmek yerine soğuk davrandıklarını fark eder. Üzüntüsünü annesine anlattığında annesi: “Kızım insanların bazen başkalarının iyiliğini ve başarısını içine sindiremediği olur. Sana Felak suresini okumanı öneririm.” der. Süreyya, Felak suresinin şu ayetlerini okur: “De ki: ‘Sabahın Rabb'ine sığınırım; yarattığı şeylerden gelebilecek kötülüklerden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden, düğümlere üfürenlerin şerrinden, kıskandığı vakit kıskanç kişinin şerrinden!’”

a) Metinden hareketle, arkadaşlık ilişkilerinizde dikkat etmeniz gereken bir tutum veya davranış yazınız.

.....

.....

.....

b) Metinden hareketle Felak suresinden çıkarılabilecek mesajları kısaca özetleyiniz.

.....

.....

.....

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme	KB2.6. Bilgi Toplama
2	DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme	KB2.6. Bilgi Toplama
3	DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme	KB2.6. Bilgi Toplama
4	DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme	KB2.6. Bilgi Toplama
5	DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme	KB2.6. Bilgi Toplama
6	DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme)
7	DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme)
8	DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme)
9	DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
10	DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
11	DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
12	DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
13	DKAB.6.1.4. Felak suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	KB2.14. Yorumlama
14	DKAB.6.1.4. Felak suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	KB2.14. Yorumlama
15	DKAB.6.1.4. Felak suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	KB2.14. Yorumlama

DEĞERLENDİRME

Soru 1

Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin metindeki ney-neyzen benzetmesini çözümleyerek; kâşın insanlığı, neyzenin nefesinin ise peygamberlerin getirdiğı ilahi rehberliğı temsil ettiğini açıklaması beklenir. İnsanların yalnızca kendi im-kânlarıyla yaratılış amaçlarına uygun doğru yolu bulmakta yetersiz kalabileceklerini; peygamberlerin Allah'ın (cc) mesajlarını insanlara ulaştırıp açıklayarak ve yaşayarak örnek olduklarını, böylece insanlara doğru ve güzel bir yaşam sürmeleri konusunda rehberlik ettiklerini ifade etmesi beklenir.

Örnek Cevap:

Neyzenin nefesi olmadan ney sadece kuru bir kâştır. Peygamberler de Allah'ın (cc) mesajını bizlere taşıyarak, tıpkı neyzenin nefesi gibi hayatımıza anlam katarlar. Onlar olmasaydı insan tek başına aklıyla varoluş amacını, Yaratıcı'sını nasıl tanıyacağını ve sorumluluklarını tam olarak bulamazdı. Peygamberler sayesinde vahiyleri doğru anlar ve yaratılış amacımıza uygun olarak yaşarız.

Soru 2

a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin metindeki benzetmeleri doğru çözümleyerek; güvenli yolu gösteren kitapçığın, insana doğru yolu gösteren vahyi / ilahi mesajları, öğrencilere eşlik ederek yol gösteren rehberin ise Allah'ın (cc) mesajlarını insanlara ulaştıran, açıklayan ve yaşayarak örnek olan peygamberleri temsil ettiğini belirtmesi beklenir.

Örnek Cevap:

Kitapçık = İlahi Kitap (Vahiy): Doğada güvenli ilerlemeyi sağlayan kitapçık, insanlığa doğru yolu gösteren, dünya ve ahiret mutluluğunun kurallarını içeren ilahi kitapları temsil eder.

Rehber = Peygamber: Kitapçıkta bilgileri değiştirmeden aktaran ve yol boyunca insanlara rehberlik edip uygulamalı gösteren kişi, Allah'ın (cc) vahyini insanlara ulaştıran ve bizzat yaşayarak örnek olan peygamberleri temsil eder.

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin metindeki rehberin özelliklerini peygamberlerin özellikleri ve görevleriyle doğru şekilde eşleştirmesi beklenir:

Örnek Cevap:

Rehberin hayatı boyunca hiç yalan söylememesi, peygamberlerin sıdk (doğruluk) özelliğini temsil eder. Rehberin talimatları hiçbir değişiklik yapmadan öğrencilere duyurması ise tebliğ kavramıyla ilişkilidir. Rehberin çok zeki olması fetanet kavramıyla ilişkilidir.

Soru 3 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin verilen tabloda yer alan kavramlar arasından peygamber inancıyla ilgili olanları doğru ve eksiksiz bir şekilde tespit edip yazması beklenir.

Örnek Cevap:

Peygamber inancıyla ilgili kavramlar: sıdk, fetanet, nübüvvet, ismet, tebliğ, resul, mucize, vahiy

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin açıklaması verilen peygamber özelliklerini tablodan belirleyerek ilgili kavramlarla doğru bir şekilde eşleştirmesi beklenir.

Örnek Cevap:

Peygamberlerin özelliklerinin karşılıkları:

- Peygamberlerin üstün bir akla, keskin bir zekâyâ ve yüksek anlama yeteneğine sahip olmaları: (Fetanet)
- Peygamberlerin yalandan uzak durmaları, her zaman doğru sözlü ve dürüst olmaları: (Sıdk)
- Peygamberlerin Allah (cc) tarafından her türlü gizli ve açık günahattan korunmuş olmaları: (İsmet)

c) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin verilen ayette vurgulanan peygamberlik görevini tebliğ kavramı üzerinden tespit edip bu kavramın anlamını doğru bir şekilde yazması beklenir.

Örnek Cevap:

İlgili Kavram: Tebliğ

Kavramın Anlamı: Peygamberlerin Allah'tan (cc) aldıkları vahiyleri ve ilahi mesajları insanlara eksiksiz ve olduğu gibi ulaştırmasıdır.

Soru 4 Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin tabloda verilen cevaplardan hareketle peygamber inancıyla ilgili konulara (ilk ve son peygamber, Kur'an'da geçen şahsiyetler, peygamberlerin sıfatları ve mucizeler) yönelik soruları doğru ve eksiksiz bir şekilde yazması beklenir.

Örnek Cevap:

Soru	Cevap
Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamber sayısı kaçtır?	25
Gönderilen ilk ve son peygamber kimdir?	Hız. Âdem – Hız. Muhammed (sav)
Kur'an-ı Kerim'de ismi geçtiğı hâlde peygamber olup olmadıkları konusunda kesin bilgi bulunmayan şahsiyetler kimlerdir?	Lokman, Üzeyir, Zülkarneyn
Peygamberlerin beş temel özelliğı nedir?	Sıdk, emanet, fetanet, tebliğ, ismet
Peygamberlerin Allah'ın (cc) izniyle gösterdikleri mucizelere iki örnek veriniz.	Hız. İbrahim'i ateşin yakmaması, Hız. Salih'in kayadan bir deve çıkarması

Soru 5 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin, peygamberlerin geleceği kendi başlarına bilemeyeceğini; onların da insan olduğunu ve kendilerine bildirilen vahiy dışında geleceğe veya gizli bilgilere kendi güçleriyle sahip olamayacaklarını belirtmesi beklenir.

Örnek Cevap:

4. bilgi yanlıştır. Peygamberler insanlardan seçilmiştir ve gaybı kendi başlarına bilemezler. Allah'ın (cc) bildirmesi dışında gelecekte olacak veya gizli olan şeyler hakkında bilgi sahibi olmaları mümkün değildir. Bu nedenle peygamberlerin insanlardan farklı özellikleri olduğu için gaybı bildikleri söylenemez.

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin, farklı notları bir araya getirerek insanların doğru yolu kendi başına tam olarak belirleyememe, ilahi rehberliğe ihtiyaç duymaları, peygamberlerin vahyi iletmesi, açıklaması ve yaşayarak örnek olması gibi hususları belirtmeleri beklenir.

Örnek Cevap:

İnsanlar doğruyu ve yanlışı belirleme konusunda akıl ve düşünme yeteneğine sahip olsalar da Allah'ın (cc) emir ve yasaklarını, ibadetlerin nasıl yapılacağını ve Allah'ın (cc) istediği yaşam biçimini kendi başlarına tam olarak bilemezler. Bu nedenle Allah (cc), insanlara doğru yolu göstermek için peygamberler göndermiştir. Peygamberler vahyi insanlara ulaştırmış, Allah'ın (cc) emir ve yasaklarını açıklamış ve bunları kendi hayatlarında uygulayarak insanlara örnek olmuşlardır. Böylece insanlar hem Allah'ın (cc) mesajını öğrenmiş hem de bu mesajın nasıl yaşanacağını peygamberlerin örneğinde görmüşlerdir.

Soru 6 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin verilen numaralanmış ifadelerin sırasıyla inanç, ibadet, ahlak ve hukuk/toplumsal hayat konularıyla ilgili olduğunu doğru bir şekilde tespit edip yazması beklenir.

Örnek Cevap:

- I. İnanç
- II. İbadet
- III. Ahlak
- IV. Hukuk / toplumsal hayat

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin verilen ifadelerden hareketle vahyin insan hayatındaki rehberliğini ve yaşamı düzenlemedeki rolünü doğru bir şekilde değerlendirmesi beklenir.

Örnek Cevap:

Vahiy; insanlara inanç, ibadet, ahlak ve toplumsal hayat gibi farklı konularda yol göstererek onların hayatlarını düzenlemelerine yardımcı olur. İnsanların Allah'ı (cc) tanımalarını, O'na kulluk etmelerini, güzel davranışlar sergilemelerini ve toplum içinde adaletli ve hakkaniyetli davranmalarını sağlar.

Soru 7 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin metinde bilimin ve insanların kurduğu yönetim sistemlerinin yetersiz kaldığı belirtilen alanları tespit edip vahyin bu alanlara yönelik sunduğu çözümlerle eşleştirmesi beklenir.

Örnek Cevap:

Vahiy, insan aklının ve bilimsel yöntemlerin tek başına kesin cevap veremediği hayatın anlamı, yaratılışın amacı ve ölümden sonraki hayat gibi konularda insanlara rehberlik eder. Ayrıca doğru ve yanlış davranışların belirlenmesi, adaletin gözetilmesi, insanların birbirlerinin haklarına saygı göstermesi ve toplumsal sorunların çözümünde de yol gösterir. Böylece vahiy, insanın hem hayatı anlamlandırmasına hem de bireysel ve toplumsal yaşamını doğru ilkeler doğrultusunda düzenlemesine yardımcı olur.

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin akıl ile vahyin birbirinin alternatifi olmadığını, birbirini destekleyen iki unsur olduğunu açıklaması beklenir.

Örnek Cevap:

İnsan akıllı, Yüce Allah'ın insana verdiği en önemli nimetlerden biridir. İnsan akıllı sayesinde çevresini gözlemler, doğayı araştırır, bilimsel çalışmalar yapar ve hayatını kolaylaştıran birçok icatlar yapar. Ancak insan aklının ve bilimsel yöntemlerin ulaşabileceği alanlar sınırlıdır. İnsan, akıllı ve duyularıyla varlıkları ve olayları inceleyebilse de gayb âlemi, ölüm sonrası hayat ve dünya hayatının nihai amacı gibi konularda tek başına kesin bilgiye ulaşamaz. İşte bu noktada vahiy, insana rehberlik eder. Vahiy, akıllı devre dışı bırakan bir bilgi kaynağı değil; aksine insanın doğruyu anlamasına ve hayatını anlamlandırmasına yardımcı olan ilahi bir rehberdir. Bu nedenle akıl ile vahiy birbirinin alternatifi değil, birbirini tamamlayan iki unsurdur. İnsan, aklını kullanarak vahyin bildirdiklerini anlamaya ve hayatına aktarmaya çalıştığında hem dünya hayatını hem de ahiret hayatını anlamlandırmasına yardımcı olacak doğru bir bakış açısı kazanır.

Soru 8 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin verilen metinden hareketle insan aklının tek başına insanın yaratılış amacı, Yüce Allah'ın insanlardan istekleri, görev ve sorumluluklar ile ölümden sonraki hayat gibi konularda kesin bilgiye ulaşmakta yetersiz kaldığını doğru bir şekilde açıklaması beklenir.

Örnek Cevap:

İnsan akıllı; Allah'ın (cc) insanlardan ne istediği, insanın yaratılış amacı, insanın görev ve sorumlulukları ve ölümden sonraki hayat gibi konularda kesin ve yeterli bilgiye tek başına ulaşamaz. Bu konularda doğru ve kesin bilgiye vahiy yoluyla ulaşılır.

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin metinden ve verilen ayetten hareketle Allah'ın (cc) insanlara aklın yetersiz kaldığı alanlarda açıklama yapmak ve onlara doğru yolu gösterip rehberlik etmek amacıyla vahiy gönderdiğine dair çıkarımlarda bulunması beklenir.

Örnek Cevap:

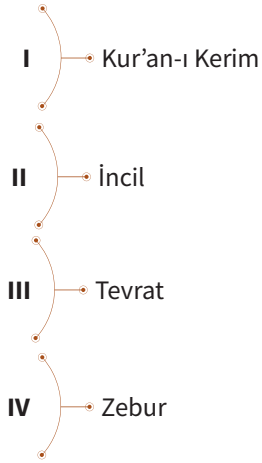
1. İnsanlara doğru yolu göstermek ve rehberlik etmek için vahiy gönderilmiştir.
2. İnsanın aklıyla kesin bilgiye ulaşamadığı konular hakkında açıklama yapmak için vahiy gönderilmiştir.

Soru 9 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin tabloda verilen özelliklerden hareketle I, II, III ve IV numaralı ilahi kitapların sırasıyla Kur'an-ı Kerim, İncil, Tevrat ve Zebur olduğunu doğru ve eksiksiz bir şekilde tespit edip yazması beklenir.

Örnek Cevap:

Soru 10 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin metinde özellikleri verilen bölümleri çözümleyerek ilahi kitapların adlarını ve gönderildikleri peygamberleri eksiksiz ve doğru eşleştirmesi beklenir.

Örnek Cevap:

	İlahi Kitap Adı	İndirilen Peygamber
A Bölümü	İncil	Hız. İsa (as)
B Bölümü	Zebur	Hız. Davud (as)
C Bölümü	Tevrat	Hız. Musa (as)
D Bölümü	Kur'an-ı Kerim	Hız. Muhammed (sav)

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin ilahi kitapların tarihsel gönderiliş sırasını doğru belirlemesi ve Kur'an-ı Kerim'in bu sıralamadaki yerini ve önemini ifade etmesi beklenir.

Örnek Cevap:

İlahi Kitapların Gönderiliş Sırası: Tevrat (C) → Zebur (B) → İncil (A) → Kur'an-ı Kerim (D)

Kur'an-ı Kerim'in Yeri ve Önemi: Kur'an-ı Kerim bu sıralamada son ilahi kitaptır. Kendisinden önceki ilahi kitaplar zamanla tahrif edilmiş veya asılları kaybolmuşken, Kur'an-ı Kerim Yüce Allah'ın ilahi koruması altında kıyamete kadar hiç değişmeden günümüze ulaşmış tek kutsal kitaptır. Belli bir kavme değil, tüm insanlığa gönderilen son ve evrensel rehberdir.

Soru 11 a) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin verilen anlatımlardan hareketle I, II, III ve IV numaralı duraklarda bahsedilen peygamberleri ve bu peygamberlere gönderilen ilahi kitapları (I. Hz. Musa - Tevrat, II. Hz. Muhammed - Kur'an-ı Kerim, III. Hz. İsa - İncil, IV. Hz. Davud - Zebur) tabloya doğru ve eksiksiz bir şekilde yazması beklenir.

Örnek Cevap:

Durak	Peygamber	İlahi Kitap
I.	H. Musa	Tevrat
II.	H. Muhammed (sav)	Kur'an-ı Kerim
III.	H. İsa	İncil
IV.	H. Davud	Zebur

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin ilahi kitapların kronolojik gönderiliş sırasını dikkate alarak durakları I - IV - III - II şeklinde doğru bir sırayla yazması beklenir.

Örnek Cevap:

İlahi kitapların gönderiliş sırası: Tevrat → Zebur → İncil → Kur'an-ı Kerim

Dolayısıyla durakların sırası: I → IV → III → II

Soru 12 Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin tabloda yer alan kavramlar ve isimler arasından sorularda istenen bilgilere uygun kavram ve isimleri doğru belirlemesi beklenir.

Örnek Cevap:

- Kutucuk numaraları: 1 (Tevrat), 6 (Zebur), 3 (İncil), 8 (Kur'an-ı Kerim)
- Kutucuk numaraları: 2, 5, 7, 10 (Hz. Âdem, Hz. Şit, Hz. İbrahim, Hz. İdris)
- Kutucuk numarası: 5 (Hz. Şit — 50 Sayfa)
- Kutucuk numaraları: 2, 7 (Hz. Âdem — 10 Sayfa, Hz. İbrahim — 10 Sayfa)
- Kutucuk numaraları: 4, 9, 11, 12 (Hz. Davud, Hz. Musa, Hz. İsa, Hz. Muhammed)

Soru 13**Tam Yanıt Ölçütü**

Öğrencinin karışık olarak verilen parçaları doğru bir şekilde birleştirerek Felak suresinin okunuşunu sırasıyla, eksiksiz ve doğru bir şekilde yazması beklenir.

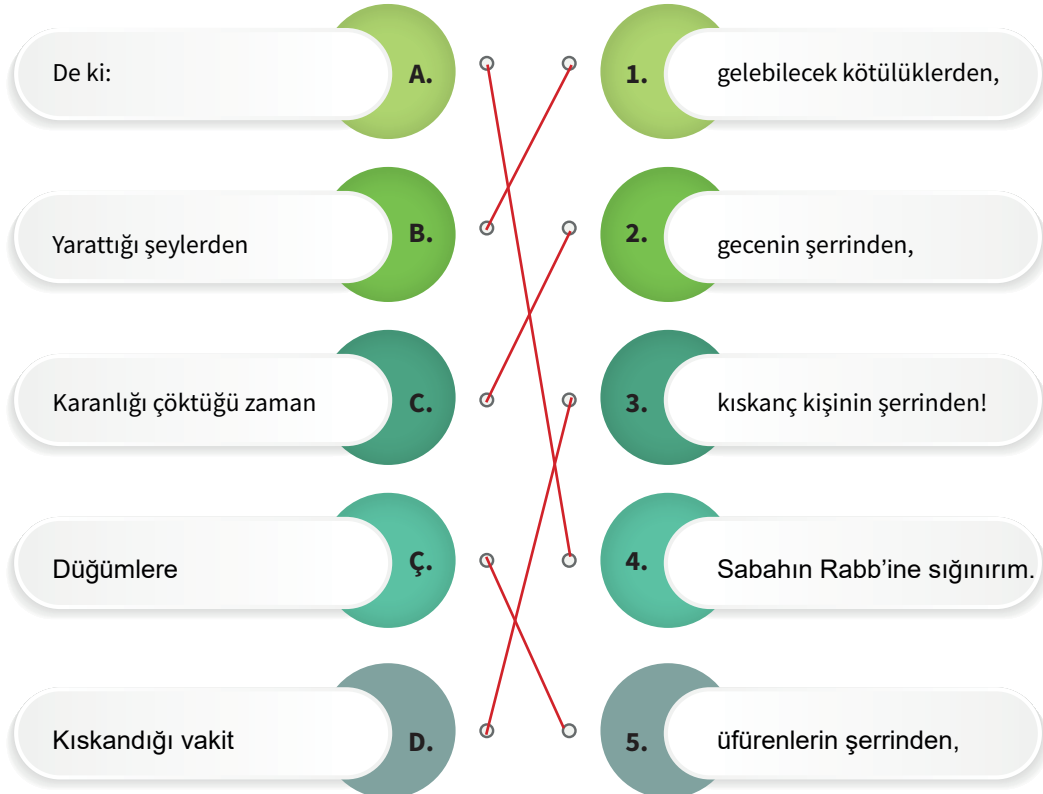
Örnek Cevap:

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Kul eûzü birabbil felak
2. Min şerri mâ halak
3. Ve min şerri ğâsîkin izâ vekab
4. Ve min şerrin neffâsâti fil uqad
5. Ve min şerri hâsidin izâ hâsed

Soru 14**Tam Yanıt Ölçütü**

Öğrencinin 1. bölümde verilen Felak suresi meali parçalarını 2. bölümdeki anlam akışına uygun ifadelerle (A-4, B-1, C-2, Ç-5, D-3) doğru bir şekilde eşleştirmesi beklenir.

Örnek Cevap:**1. Bölüm****2. Bölüm**

Soru 15**a) Tam Yanıt Ölçütü**

Öğrencinin metinde yaşanan durumdan ve Felak suresindeki ayet mealinden hareketle, arkadaşlık ilişkilerinde haset ve kıskançlıktan uzak durmanın önemini vurgulaması; arkadaşlarının başarı ve mutluluklarını içtenlikle tebrik etme ve onları destekleme gibi uygun tutum ve davranışlara örnek vermesi beklenir.

Örnek Cevap:

Arkadaşlık ilişkilerimizde başkalarının başarısını, iyiliğini ve mutluluğunu kıskanmaktan (haset etmekten) kaçınmalıyız. Arkadaşlarımızın başarılarını kıskanmak yerine onları içtenlikle tebrik etmeli, sevinçlerine ortak olmalı ve onları desteklemeliyiz.

b) Tam Yanıt Ölçütü

Öğrencinin Felak suresinin mealinden hareketle; yaratılmışların şerrinden, karanlığın şerrinden, kötülük amacıyla yapılan işlerin zararından ve kıskançlık eden kişinin kötülüğünden Yüce Allah'a sığınılması gerektiği mesajını, anlamını değiştirmeden özetlemesi beklenir.

Örnek Cevap:

Her türlü gözle görünen veya görünmeyen kötülükten, tehlikeden ve karanlığın şerrinden korunmak için Yüce Allah'a sığınmalı; kıskançlık gibi kötü duygular besleyen kişilerin şerrinden ve zararlarından korunmak için Allah'a (cc) dua etmeli ve güvenmeliyiz.

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Öğretim Programları ve Materyalleri Daire Başkanlığı

MEBİ

EBA

MEB Beşevler Kampüsü F Blok Yenimahalle/ANKARA
Telefon: 0.312 413 37 41 / 0.312 413 39 57